

TOXIKOMÁNIE A PSYCHICKÁ ZÁVISLOST

Závislost

„Toxikománie čili drogová závislost je stav psychické i tělesné závislosti na psychoaktivních látkách (drogách), užívaných trvale (kontinuálně) se škodlivými účinky jak pro jedince (toxikomana), tak pro společnost.“ (Ilustrovaný encyklopedický slovník, 1982, In.: Nožina, J.: 1997, s. 13)

Abúzus alkoholu (a typy závislostí na alkoholu) (E. M. Jellinek)

- abúzus alfa
 - abúzus beta
 - závislost gama
 - závislost delta
 - závislost epsilon
-

Vývojová stadia „píjácké kariéry“ (E. M. Jellinek, 1952) (pozn.. platí především pro abúzus alfa a závislost gama)

- Iniciální
- Prodromální
- Kruciální
- Terminální

OPILOST (ebrieta)

- Prostá
- Komplikovaná
- Patická
- Kombinovaná

Duševní poruchy, vznikající při dlouhodobém nadměrném požívání alkoholu

1. Psychotické

- a) delirium tremens
- b) alkoholická halucinóza
- c) alkoholická paranoidní psychóza
- d) Korzakovova psychóza

2. Nepsychotické

- a) alkoholická demence
- b) alkoholická degradace osobnosti

DROGY (dle Nožina M.: 1997, s. 9 an.)

- opiáty
- psychostimulancia
- kanabis a jeho deriváty
- halucinogeny
- těkavé látky (inhalanty)
- syntetická narkotika využívaná v léčbě a zneužívané léky

(Pozn.: psychotropními látkami jsou i káva, alkohol, tabákové výrobky...)

FAKTORY VZNIKU DROGOVÉ ZÁVISLOSTI

- farmakologické
- somatické a psychické
- environmentální
- precipitující

(Trávníčková, I. (1998), dle Urban, E. (Toxikomanie, Avicenum Praha, 1973, s. 29)

Základní doporučená a použitá literatura:

- Atkinsonová, R.L., Atkinson, R.C., a kol.: Psychologie. 1. vydání. Victoria Publishing. Praha: 1995
- Křivohlavý, J.: Jak zvládat stres. Grada. Praha: 1994
- Kolektiv. Základy soudní psychiatrie a psychologie. 1. vydání. MU. Brno: 1999
- Mečír, J.: Základy soudní psychiatrie pro právníky. Karolinum, Praha: 1991
- Mečír, J.: Alkoholismus nezletilých. 1.vydání. Státní zdravotnické nakladatelství. Praha:1965
- Mečír, J.: Zneužívání alkoholu a nealkoholových drog u mládeže. 1. vydání. Avicenum. Praha: 1990
- Netík, K., Netíková, D., Hájek, S.: Psychologie v právu. 1. vydání. C. H. Beck. Praha: 1997
- Nožina, M.: Svět drog v Čechách. 1. vydání. KLP. Praha: 1997
- Trávníčková, I.: Pohled na zneužívání drog v Čechách. Kriminalistika, č. 3, 1998
- Trávníčková, I.: Základní model vzniku drogové závislosti. Kriminalistika, č. 1, 1999
- Skála, J.: Až na dno. 4. vydání. Avicenum, Praha: 1988
- Vágnerová, M.: Psychopatologie pro pomáhající profese. 1. vydání. Portál. Praha: 1999
- Válková, H., Šedivý, V.: Lidé, alkohol, drogy. Praha: 1988

Články a další materiály:

- Nešpor, K.: Hodně trpká chuť alkoholu. MF Dnes. 14. 1. 2005
 - MF Dnes. 12.10. 2005. Jak je na tom náš kraj ve srovnání s ostatními?
 - Zapletal, R.. Jsou skutečně beztrestní? Kriminalistický sborník. 1995, s. 340 an.
 - Urban, L.: Spotřeba drog u mladých v Česku strmě stoupá, Právo, 22. 3. 2000
 - Mezinárodní klasifikace nemocí 10. revize, SZO Ženeva, Psychiatrické centrum Praha: 1992
 - Nociar, A., Závislost' na psychoaktivních látkách a psychológia. Sborník: Vedecká lekárska konferencia k problematike alkoholizmu a iných toxikománií v penitenciárnej praxi. Trenčianské Teplice, 1983 (s. 44)
-

Doplňující literatura:

- Bouchal, M.: Lékařská psychologie. 1. vydání. Avicenum. Praha: 1981
 - Feldman, H.: Kompendium lékařské psychologie. 1. vydání. Olympus. Praha: 1994
 - Hill, G.: Moderní psychologie. Přeložila H. Hartlová. 1. vydání. Portál. Praha: 2004
 - Houbová, D. a kol.: Psychologie pro právníky. 3. vydání. MU. Brno: 2006
 - Koudelková, A.: Psychologické otázky delikvence. Victoria Publishing. Praha: 1995
 - Miňhová, J.: Psychopatologie pro právníky. 1. vydání. Vydavatelství a nakladatelství A. Čeněk. Dobrá Voda: 1999
 - Molčan, J.: Súdna psychiatria. Bratislava: 1987
 - Němec, J.: Psychopatie a kriminalita. Praha: 1993
 - Pavlovský, P. a kol.: Soudní psychiatrie a psychologie. 1. vydání. Grada. Praha: 2001
- Článek: Kohoutek, M.: Zacházení s odsouzenými s poruchami chování ve věznici Mírov.
České vězeňství č. 3-4/1998